

YIL: 4

SAYI: 33

28 ARALIK 2007

MENKUL SERMAYE İRATLARININ BEYANINDA İNDİRİM ORANI

I- GENEL AÇIKLAMA

Gelir Vergisi Kanunu'nun indirim oranı uygulamasına yönelik 76. maddesinin ikinci fıkrası 01.01.2006 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere 5281 sayılı Kanun'la yürürlükten kaldırılmakla birlikte, anılan Kanun'un geçici 67. maddesinin 9 numaralı fıkrası hükmü gereğince 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen her nevi tahvil ve hazine bonolarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde 31.12.2005 tarihinde yürürlükte olan hükümler esas alınacağından, indirim oranı uygulaması ile ilgili olarak 266 Seri No.lu GVK Genel Tebliği¹ ile aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

İndirim oranı; Vergi Usul Kanunu'na göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, aynı dönemde devlet tahvili ve hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle tespit edilmektedir.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre 2007 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı % 7,2'dir. Bu dönemde devlet tahvili ve hazine bonusu ihalelerinde oluşan **bileşik ortalama faiz oranı ise %19,11'dir.**

Buna göre, 2007 yılında elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında dikkate alınacak indirim oranı yani, **2007 yılı gelirlerine uygulanacak indirim oranı** (% 7,2 / % 19,11 =) % **37,7** olmaktadır.

II- İNDİRİM ORANI UYGULANARAK BEYAN EDİLECEK MENKUL SERMAYE İRATLARI

Bilindiği gibi, Gelir Vergisi Kanunu'na 5281 sayılı Kanun'la eklenen geçici 67. maddede, menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılması ve elde tutulması sürecinde elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiş ve mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirler üzerinden yapılacak tevkifata ilişkin açıklamalar 45 numaralı Gelir Vergisi Sirkülerinde de ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

Bu çerçevede, geçici 67. maddenin (4) numaralı fıkrası uyarınca, 75. maddenin ikinci fıkrasının (7), (12) ve (14) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından 01.01.2006 tarihinden itibaren ödemeyi yapanlarca % 15 oranında vergi tevkifatı yapılmakta olup, bu gelirlerin beyanı ve indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

¹ 28.12.2007 tarih ve 26740 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Diğer taraftan, anılan maddenin (9) numaralı fıkrası gereğince, geçici 67. maddenin yürürlük tarihinden önce ihraç edilmiş olan her nevi tahvil ve hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin elde tutulması veya elden çıkarılması suretiyle sağlanan gelirlerin vergilendirilmesinde bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı, bu gelirlerin vergilendirilmesinde 31.12.2005 tarihi itibarıyla geçerli olan hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda, 2007 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından, 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 75. maddesinin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler indirim oranı uygulanmak suretiyle beyan edilecektir.

Döviz, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen menkul sermaye iratlarının beyanında indirim oranı uygulanmayacaktır.

Ticari işletmelere dahil kazanç ve iratlar için de indirim oranı uygulanması söz konusu değildir.

III- 01.01.2006 TARİHİNDEN ÖNCE İHRAÇ EDİLEN DEVLET TAHVİLİ VE HAZİNE BONOLARINDAN ELDE EDİLEN GELİRLERDE İSTİSNA UYGULAMASI

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 59. madde hükmü ile 31.12.2007 tarihine kadar, 26.07.2001-31.12.2005 tarihleri arasında ihraç edilen devlet tahvilleri ve hazine bonolarının faiz gelirleri ve elden çıkarılmasından sağlanan diğer kazançlar toplamının 2001 yılında 50 milyar lirası, 2002 ve izleyen yıllarda bu tutarın veya artırılmış tutarın her yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılması ile bulunacak tutar gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Bu hükme göre, **2007 yılında söz konusu gelirlere uygulanacak istisna tutarı**; 2006 yılı istisna tutarı olan 191.089,20 YTL'nin 2006 yılı için belirlenen yeniden değerlendirme oranında² artırılması sonucu $(191.089,20 \text{ YTL}) + (191.089,20 \text{ YTL} \times \% 7,8 =) \mathbf{205.994,16 \text{ YTL}}$ **olmaktadır**. İstisna kapsamına giren söz konusu kazançlar için yıllık beyanname verilmeyeceği gibi, diğer gelirler dolayısıyla verilecek yıllık beyannameye de bu kazançlar dahil edilmeyecektir.

² 17.11.2007 tarih ve 26703 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 377 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile açıklanmıştır.